

בבית המשפט העליון

בש"פ 6045/20

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

העורר: צוהיב אבו צהיבאן

נ ג ד

המשיב: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע במ"ת
41567-06-20 מיום 27.8.2020, שניתנה על-ידי כב'
השופטת ד' כהן

בשם העורר: עו"ד צבי אבנון

בשם המשיבה: עו"ד ארז בן ארויה

החלטה

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת ד' כהן) במ"ת
41567-06-20 מיום 27.8.2020, אשר בגדרה התקבלה בקשת המשיבה להורות על מעצרו
של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 17.6.2020 הוגש כתב אישום נגד העורר, ובהמשך הוגש כתב אישום מתוקן
נגדו ונגד רמי אבו סהיבאן – בן משפחתו של העורר (להלן: רמי; העורר ורמי להלן:
הנאשמים). מכתב האישום המתוקן עולה כי ביום 3.2.2020, בשעות אחר הצהריים, הגיעו
הנאשמים ברכב אל קרבת חנות ברהט, המצויה בבעלותו של אדם אשר בינו לבין
הנאשמים ובני משפחותיהם שורר סכסוך ממושך (להלן: המתלונן). המתלונן עמד מחוץ
לחנותו לצד שני ילדיו ואחיינו הקטינים, והעורר, אשר ישב ברכב במושב הקדמי ליד
הנהג ואחז באקדח טעון, ירה אל עבר המתלונן והקטינים שלצדו מספר רב של יריות.
זאת, כך תואר בכתב האישום, בכוונה להטיל בהם נכות או מום או לגרום להם חבלה
חמורה. למרבה המזל, המתלונן, ילדיו ואחיינו, וכן עוברת אורח שחלפה במקום – לא
נפגעו.

נוכח האמור, יוחסו לעורר ולרמי מספר עבירות של חבלה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), וכן עבירות בנשק לפי סעיף 144(א) ו-1(ב) (רישא וסיפא) לחוק.

להשלמת התמונה יצוין כי עוד ביום 17.2.2020 הוגשו נגד רמי כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים, תוך התייחסות לכך שהעורר טרם אותר והוא "עדיין בבריחה" (ת"פ 41313-02-20; מ"ת 41299-02-20). בהחלטה מיום 14.5.2020 הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של רמי בפיקוח אלקטרוני עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד העורר, הגישה המשיבה לבית המשפט המחוזי בקשה להורות על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה לאשמת העורר; כי נשקפת ממנו מסוכנות נוכח המעשים החמורים המיוחסים לו; וכי קיים יסוד סביר לחשש כי אם הלה ישוחרר, הוא ינסה לשבש הליכי משפט, וזאת לאור העובדה שנמלט מחקירה במשך ארבעה חודשים.

4. בדיון שהתקיים לפני בית המשפט המחוזי ביום 26.8.2020 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה נגדו, כמו גם לקיומה של עילת מעצר בעניינו, אך טען כי יש להסתפק בחלופת מעצר או לכל היותר במעצר בפיקוח אלקטרוני – בתנאים הדומים לאלה שנקבעו בעניינו של רמי. העורר טען כי אין מקום להבחין בינו ובין רמי, שכן בכתב האישום מיוחסות להם עבירות זהות. בנוסף לכך, טען העורר כי יש להתחשב בגילו הצעיר (19 שנים), בעברו הפלילי הנקי, ובעובדה כי הוא הסגיר עצמו למשטרה. כן יצוין כי ביום 19.8.2020 הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר מעצר בעניינו של העורר, בגדרו צוין כי כל עוד נמשך הסכסוך בין משפחת הנאשמים לבין משפחת המתלונן, קיים סיכון להישנות התנהגות אלימה מצד העורר. לפיכך, המליץ שירות המבחן שלא לשחרר את העורר ממעצר.

החלטת בית המשפט המחוזי

5. בהחלטה מיום 27.8.2020 קיבל בית המשפט המחוזי, כאמור, את בקשת המשיבה. בתוך כך, הצביע בית המשפט המחוזי על השוני המהותי בין רמי ובין העורר, שכן האחרון הוא אשר ביצע את הירי אל עבר המתלונן והקטינים שעמדו לצדו, וזאת לאור יום, באזור מסחרי ובקרבת ילדים. בשל כך, נקבע כי מסוכנות העורר גבוהה

ממסוכנותו של רמי, אשר לפי כתב האישום המתוקן, כלל לא אחז בנשק. עוד צוין כי הסכנה הנשקפת מן העורר גוברת לאור העובדה שהסכסוך בין משפחתו ומשפחת המתלונן טרם נפתר; וכי העורר היה דרוש לחקירה במשך ארבעה חודשים ולא התייצב אליה – עובדה המגבירה את החשש להימלטותו מן הדין. בהקשר זה, קבע בית המשפט המחוזי כי טענת העורר לפיה לא ידע שהוא דרוש לחקירה תמוהה, שכן "מוזר הדבר שהמשיב [העורר, י.ו.] לא העלה בדעתו שהמטרה מחפשת אותו שעה שאותו רמי נעצר, ויש להניח כי הדבר היה ידוע למשיב". בנוסף, צוין כי שירות המבחן לא תמך בשחרור העורר לחלופת מעצר או במעצרו בפיקוח אלקטרוני, וכן נקבע כי אין בכוחם של הערבים אשר הוצעו על-ידי העורר כדי לאיין את מסוכנותו. עוד ציין בית המשפט המחוזי כי שניים מבין שלושת הערבים האמורים הם קרובי משפחתו של העורר, ולכן נקבע כי קיים חשש שהם מעורבים בסכסוך המדובר עם משפחת המתלונן. בשים לב לכל אלה, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

על החלטה זו של בית המשפט המחוזי נסב הערר דנן.

הערר דנן

6. בערר שלפניי שב העורר וטוען כי יש לשחררו לחלופת מעצר או להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני. בתוך כך, נטען כי שירות המבחן לא בחן בתסקיר המעצר את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני, ולפיכך, שגה בית המשפט המחוזי בציינו כי שירות המבחן לא תמך באפשרות זו. כמו כן טוען העורר, כי אין כל ראיה או מידע מודיעיני המצביעים על כך שהוא ממשיך לסכן את המתלונן או את מי ממשפחתו; כי המקום שהוצע לשם חלופת מעצר או מעצר בפיקוח אלקטרוני מרוחק עשרות קילומטרים ממקום מגוריו של העורר, בעוד שמקום מעצרו של רמי בפיקוח אלקטרוני קרוב יותר לעיר מגוריהם של הנאשמים; כי המקום המוצע על-ידי העורר הוא חווה מבודדת ומגודרת אשר מותקנות בה מצלמות אבטחה; וכי הערבים המוצעים מתאימים לשמש כמפקחים על העורר ויכולים להשגיח עליו 24 שעות ביממה. עוד נטען כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר פסל חלק מהמפקחים שהוצעו על-ידי העורר בשל היותם קרובי משפחתו, שכן כאלה הם אף המפקחים שאושרו בעניינו של רמי, ואין מקום להבחנה זו בין הנאשמים.

7. בדיון שהתקיים לפניי ביום 1.9.2020 סמכה המשיבה ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, והוסיפה כי הקביעה לפיה אין מקום להסתפק במעצר בפיקוח אלקטרוני

מבוססת אומנם על תסקיר המעצר, אך לא עולה ממנה כי בית המשפט המחוזי טעה לחשוב ששירות המבחן שלל במפורש את האפשרות של מעצר בפיקוח אלקטרוני.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בערר ובנספחיו ושמעתי את טענות הצדדים לפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

9. כידוע, כאשר בית המשפט נדרש לבקשה לעצור נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, עליו לבחון אם קיימות ראיות לכאורה לאשמת הנאשם, ואם קיימת בנסיבות העניין עילה למעצרו. תשובה חיובית לשאלות אלה לא תוביל ישירות למעצר הנאשם עד לתום ההליכים, אלא יש להוסיף ולבחון אם ניתן להשיג באופן מספק את מטרת המעצר בדרך של חלופת מעצר, אשר פגיעתה בחירות הנאשם פחותה (ראו: סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים)). עוד יצוין כי אף אם מצא בית המשפט כי חלופת מעצר לא תסכון בנסיבות העניין, אזי מוסמך הוא להורות כי הנאשם ייעצר בפיקוח אלקטרוני, חלף מעצר מאחורי סורג ובריה (ראו: סעיף 22 לחוק המעצרים; וכן ראו: בש"פ 6197/16 בזהדנה נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (4.9.2016); בש"פ 8155/15 קלר נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (9.12.2015); בש"פ 5467/17 דוקח נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (23.8.2017)).

10. בענייננו, כאמור, הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה לאשמתו, כמו גם לקיומה של עילת מעצר. עוד יצוין כי העורר מואשם בעבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, כמפורט בסעיף 21(א)(ג) (2) לחוק המעצרים, בצירוף לסעיף 35(ב)(1) לחוק המעצרים, וכן בסעיף 21(א)(ג)(4) לחוק זה. סעיף 22(ב)(1) לחוק המעצרים קובע כי ככלל, מעצרו של נאשמים אשר מיוחסות להם עבירות המקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, כבענייננו, יהא מאחורי סורג ובריה, וכי בית המשפט יורה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני רק "מטעמים מיוחדים שיירשמו" (ראו: עניין דוקח, בפסקה 22; בש"פ 2221/20 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (30.3.2020); בש"פ 3482/20 אל עאסם נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.6.2020)). לא שוכנעתי כי עניינו של העורר מקים טעמים מיוחדים כאמור, חרף גילו הצעיר ועברו הפלילי הנקי. זאת, לנוכח המסוכנות הרבה הנשקפת מן העורר כעולה מהמעשים החמורים המיוחסים לו, עת לא היסס לירות בנשק חם לאור יום, תוך העמדת המתלונן, הקטינים שעמדו לצדו ועוברי אורח בסכנה ממשית המתוארת לעיל.

בית משפט זה הדגיש לא אחת את המסוכנות הרבה הטבועה בעבירות נשק, אשר ככלל לא ניתן לאיינה באמצעות מעצר שאינו מאחורי סורג ובריח. לפיכך, בית המשפט יורה על מעצר בפיקוח אלקטרוני בעבירות מסוג זה רק במקרים חריגים, אשר המקרה דנן אינו נמנה עמם (ראו: בש"פ 4146/17 שלאעטה נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (29.5.2019); עניין פלוני, בפסקה 7 (30.3.2020); עניין אל עאטס, בפסקה 6)).

לכל האמור יש להוסיף כי לא ראיתי להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה קיים חשש ששחרור העורר יוביל להימלטותו מן הדין, עקב העובדה שהעותר התחמק מחקירת משטרה במשך ארבעה חודשים.

11. נוכח כל האמור לעיל, שוכנעתי כי מסוכנותו של העורר והחשש מפני הימלטותו מן הדין אינם ניתנים לאיון באמצעות מעצר בפיקוח אלקטרוני, וממילא אף אין מקום לחלופת מעצר בעניינו.

12. עוד יצוין, כי לא מצאתי ממש בטענת העורר לפיה יש להקיש בעניינו מן ההחלטה להורות על מעצרו של רמי בפיקוח אלקטרוני. זאת, מאחר שכפי שקבע בית המשפט המחוזי, יש מקום להבחנה בין רמי ובין העורר, שכן העורר הוא זה אשר עשה שימוש בנשק וירה אל עבר המתלונן והקטינים שעמדו לצדו, וממילא מסוכנותו גבוהה יותר.

13. לבסוף, יצוין כי אומנם שירות המבחן לא התייחס בתסקירו לאפשרות שהעורר ייעצר בפיקוח אלקטרוני, אך בית המשפט המחוזי היה רשאי לדחות אפשרות זו על סמך מכלול החומר שהונח לפניו, ובכלל זה התרשמותו הכללית של שירות המבחן מהעורר וממסוכנותו – כפי שעולה מתסקיר המעצר.

14. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, י"ח באלול התש"ף (7.9.2020).

ש ו פ ט ת